

Подавач: громадянка Драмарецька Валентина Григорівна

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ
щодо офіційного тлумачення
положення частини першої статті 257 Цивільного процесуального кодексу України

1. Статтею 257 Цивільного процесуального кодексу України визначається буквально наступне:

1. Заява фізичної особи про встановлення факту, що має юридичне значення, подається до суду за місцем її проживання.

2. Підсудність справ за заявою громадянина України, який проживає за її межами, про встановлення факту, що має юридичне значення, визначається за його клопотанням ухвалою судді Верховного Суду України.

2. Проте, як виявилось, зазначене положення принаймні частини першої статті 257 ЦПК України судами України застосовується неоднозначно.

А) Так, в одних випадках суди України, у судових рішеннях, які набули законної сили, необґрунтовано вважають, що безвідносно до будь-яких інших вимог позову у цивільних справах вимога заяви фізичної особи про встановлення факту, що має юридичне значення, подається заявником виключно до суду за місцем проживання цієї фізичної особи.

Така правова позиція міститься у прикладених до даного конституційного звернення наступних судових рішеннях:

- ухвалі колегії суддів судової палати у цивільних справах Апеляційного суду Полтавської області від 10 жовтня 2011 року в справі № 22ц-3295/11;
- ухвалі колегії суддів судової палати у цивільних справах апеляційного суду Харківської області від 28 серпня 2013 року в справі № 640/7415/13;
- ухвалі колегії суддів судової палати у цивільних справах Апеляційного суду Полтавської області від 11 серпня 2015 року в справі № 540/745/15-ц.

А 1) У вказаній ухвалі колегії суддів судової палати у цивільних справах Апеляційного суду Полтавської області від 10 жовтня 2011 року в справі № 22ц-3295/11 апеляційний суд вирішив, зокрема, наступне:

«У червні 2011 року ОСОБА_2 звернулася до суду з заявою про встановлення факту належності правовстановлюючого документу - заповіту, складеного її батьком ОСОБА_3 з помилкою в її прізвищі та імені.

Ухвалою Автозаводського районного суду м. Кременчука Полтавської області від 20 червня 2011 року заяву ОСОБА_2 про встановлення факту належності правовстановлюючого документу повернуто заявнику для подання до належного суду Магдалинівського районного суду Дніпропетровської області.

Не погодившись з вказаною ухвалою, ОСОБА_2 подала апеляційну скаргу, в якій просить ухвалу скасувати, як таку, що постановлена судом першої інстанції з порушенням норм процесуального права. Вважає, що позов поданий до належного суду на підставі ст. 257 ЦПК України...

Постановляючи ухвалу про повернення заяви для подання до належного суду Магдалинівського районного суду Дніпропетровської області, суд керувався положеннями ч.1 ст. 114, ст. 1221 ЦПК України, які стосуються позовного провадження, та виходив з того, що, оскільки спадкове майно знаходиться на території Дніпропетровської області, то згідно з вимогами ст. 114 ЦПК України,

відповідно до якої позови, що виникають з приводу нерухомого майна пред'являються за місцезнаходженням майна, заяву необхідно повернути заявниці для подання до належного суду. Проте, колегія суддів з такими висновками суду першої інстанції погодитися не може, виходячи з наступного.

Встановлено, що заявниця зареєстрована та проживає у Автозаводському районі АДРЕСА_1. Враховуючи вимоги ч.1 ст. 257 ЦПК України та те, що заява про встановлення факту належності правовстановлюючого документу розглядається в окремому провадженні (за відсутності спору про право), суд першої інстанції дійшов до передчасного висновку про наявність підстав для повернення заяви для подання до належного суду, у зв'язку з порушенням правил підсудності. [виділено за текстом мною – В.Д.]».

Як видно із прикладеної до даного конституційного звернення роздруківки з Єдиного державного реєстру судових рішень стосовно справи № 22п-3295/11 у цьому реєстрі відсутні судові рішення про скасування, за наслідками можливого оскарження, шойнозазначеної ухвали від 10.10.2011 року, яка, відтак, є такою, що має законну силу.

А 2) У вказаній ухвалі колегія суддів судової палати у цивільних справах апеляційного суду Харківської області від 28 серпня 2013 року в справі № 640/7415/13 дійшла, зокрема, наступних висновків: «У травні 2013 року ОСОБА_2 звернулася до суду із заявою, в якій просила встановити факт належності їй правовстановлюючого документу - Державного акту про право приватної власності на землю серії ХР-10-00-021830, виданого 06 квітня 1995 року Черкасько-Лозівською сільською радою Дергачівського району Харківської області.

Ухвалою судді Київського районного суду м. Харкова від 13 травня 2013 року на підставі ст. 115 ЦПК заяву повернуто ОСОБА_2 для подання до належного суду у зв'язку з її непідсудністю Київському районному суду м. Харкова...

Частинами 1 та 2 ст. 234, п. 1 ч. 1 ст. 256 ЦПК встановлено, що окреме провадження - це вид непозовного цивільного судочинства, в порядку якого розглядаються цивільні справи про підтвердження наявності або відсутності юридичних фактів, що мають значення для охорони прав та інтересів особи або створення умов здійснення нею особистих немайнових чи майнових прав або підтвердження наявності чи відсутності неоспорюваних прав. В порядку окремого провадження суд розглядає справи, зокрема, про встановлення фактів, що мають юридичне значення, в тому числі про встановлення факту належності правовстановлюючих документів особі, прізвище, ім'я, по батькові, місце і час народження якої, що зазначені в документі, не збігаються з ім'ям, по батькові, прізвищем, місцем і часом народження цієї особи, зазначеним у свідоцтві про народження або в паспорті.

Як убачається із матеріалів справи. ОСОБА_2 звернулася до суду із заявою, в якій просила встановити факт належності їй правовстановлюючого документа - Державного акту про право власності на землю Частиною 1 ст. 257 ЦПК передбачено, що заява фізичної особи про встановлення факту, що має юридичне значення, подається до суду за місцем її проживання.

Постановляючи ухвалу про повернення заяви у зв'язку з її непідсудністю Київському районному суду м. Харкова суддя зазначених положень процесуального закону не врахував, не звернув уваги на те, що ОСОБА_2 звернулася до суду не з позовом, а із заявою про встановлення юридичного факту, яка має розглядатися в порядку окремого провадження судом за місцем проживання заявника, а тому дійшов помилкового висновку про наявність передбачених т. 115 ЦПК підстав для повернення заяви. [виділено за текстом мною – В.Д.]».

Як видно із прикладеної до даного конституційного звернення роздруківки з Єдиного державного реєстру судових рішень стосовно справи № 640/7415/13 у цьому реєстрі відсутні судові рішення про скасування, за наслідками можливого оскарження, шойнозазначеної ухвали від 28.08.2013 року, яка, відтак, є такою, що має законну силу.

А 3) У вказаній ухвалі колегії суддів судової палати у цивільних справах Апеляційного суду Полтавської області від 11 серпня 2015 року в справі № 540/745/15-ц апеляційний суд азначив, зокрема, таке:

«Ухвалою судді Машівського районного суду Полтавської області від 13 липня 2015 року заяву ОСОБА_2 повернуто заявнику разом з усіма доданими до неї документами.

Роз'яснено заявнику право на звернення з вказаною заявою до суду за місцем його проживання...

Як убачається з матеріалів справи, заявник звернувся до суду в порядку окремого провадження із заявою про встановлення факту належності правовстановлюючого документу.

Повертаючи заяву, суд першої інстанції прийшов до висновку, що позивач при подачі позову до суду порушив правила підсудності.

Колегія суддів в повній мірі погоджується з такими висновками місцевого суду, виходячи з наступного.

Виходячи зі змісту п. 6 ч. 1 ст. 256 ЦПК громадяни мають право звернутися до суду із заявою про встановлення факту належності правовстановлюючого документа.

Відповідно до ч.1 ст. 257 ЦПК України заява фізичної особи про встановлення факту, що має юридичне значення, подається до суду за місцем її проживання.

Вказана норма носить конкурентний характер поряд із нормами, що закріплюють правила підсудності при пред'явленні позовних вимог в порядку позовного провадження. [виділено за текстом мною – В.Д.]».

Як видно із прикладеної до даного конституційного звернення роздруковки з Єдиного державного реєстру судових рішень стосовно справи № 540/745/15-ц у цьому реєстрі відсутні судові рішення про скасування, за наслідками можливого оскарження, шойнозазначеної ухвали від 11.08.2015 року, яка, відтак, є такою, що має законну силу.

Б) Проте, в інших випадках суди України, у судових рішеннях, які також набули законної сили, вважають, що у разі, коли заявником подана заява про встановлення юридичного факту належності правовстановлюючого документа на об'єкт нерухомого майна та/або коли встановлення факту привласності правовстановлюючого документа певній особі нерозривно пов'язане з нерухомим майном, то в такому випадку при вирішенні питання підсудності не можна виходити лише із положень ст. 257 ЦПК України (яка застосуванню в такому випадку не підлягає), а слід керуватися саме положенням ч.1 ст.114 ЦПК України, відповідно до якого (положення) позови, що виникають з приводу нерухомого майна, пред'являються за місцезнаходженням майна або основної його частини.

Саме така правова позиція викладена у прикладених до даного конституційного звернення наступних судових рішеннях:

- ухвалі колегії суддів судової палати у цивільних справах апеляційного суду Дніпропетровської області від 07 грудня 2015 року в справі № 204/2900/15-ц;
- ухвалі колегія суддів судової палати з цивільних справ апеляційного суду Харківської області від 18 грудня 2014 року в справі № 431/3367/14-ц;
- ухвалі колегії суддів судової палати в цивільних справах апеляційного суду Миколаївської області від 15 квітня 2014 року в справі № 487/2160/14-ц ;

Б 1) У вказаній ухвалі колегії суддів судової палати у цивільних справах апеляційного суду Дніпропетровської області від 07 грудня 2015 року в справі № 204/2900/15-ц апеляційний суд дійшов наступних висновків:

«В травні 2015 року до Красногвардійського районного суду м. Дніпропетровська надійшов позов ОСОБА_3 до Публічного акціонерного товариства «ОТП Банк» в особі відділення «Трипільське», ОСОБА_4, ОСОБА_2, третя особа Приватний нотаріус Дніпропетровського міського нотаріального округу Кошляк Наталія Едуардівна, Жовтневий відділ державної реєстрації актів цивільного стану реєстраційної служби Дніпропетровського міського управління юстиції про визнання договору іпотеки недійсним, скасування обтяжень майна, припинення права на майно, встановлення факту належності правовстановлюючого документа та визнання права власності на майно.

Ухвалою Красногвардійського районного суду м. Дніпропетровська від 08 травня 2015 року відкрито провадження у справі та призначено до розгляду...

Постановляючи ухвалу про відкриття провадження, суд першої інстанції виходив з того, що позовна заява подана з додержанням вимог ст.ст.119-121 ЦПК України.

Згідно ч.1 ст.114 ЦПК позови, що виникають з приводу нерухомого майна, пред'являються за місцезнаходженням майна або основної його частини.

З матеріалів справи вбачається, що позивач звернувся з позовною заявою до Публічного акціонерного товариства «ОТП Банк» в особі відділення «Трипільське», ОСОБА_4, ОСОБА_2 про визнання договору іпотеки недійсним, скасування обтяжень майна, припинення права на майно, встановлення факту належності правовстановлюючого документа та визнання права власності на майно, яке розташоване за адресою АДРЕСА_1.

Отже, на вищевказані спірні правовідносини поширюються правила виключної підсудності [встановлені ч. 1 статті 114 ЦПК України, виділено за текстом мною – В.Д.]».

Як видно із прикладеної до даного конституційного звернення роздруковки з Єдиного державного реєстру судових рішень стосовно справи № 204/2900/15-ц у цьому реєстрі відсутні судові рішення про

скасування, за наслідками можливого оскарження, шойнозазначеної ухвали від 07.12.2015 року, яка, відтак, є такою, що має законну силу.

Б 2) У вказаній ухвалі колегія суддів судової палати з цивільних справ апеляційного суду Харківської області від 18 грудня 2014 року в справі № 431/3367/14-ц апеляційний суд вирішив, зокрема, наступне:

«Ухвалою судді Старобільського районного суду Луганської області від 30 жовтня 2014 року заяву ОСОБА_4 за довіреністю в інтересах ОСОБА_3, заінтересована особа державний нотаріус Старобільської державної нотаріальної контори про встановлення факту належності правовстановлюючого документу повернуто із роз'ясненням права подання до належного суду за місцем проживання заявника. В апеляційній скарзі представника ОСОБА_3 - ОСОБА_4 ставиться питання про скасування ухвали суду першої інстанції та направлення справи для продовження розгляду до суду першої інстанції. В обґрунтування доводів апеляційної скарги вказується, що ухвала є необґрунтованою, оскільки судом не було повно і всебічно з'ясовано всі обставини, які мають значення для справи, а саме, що заява про встановлення факту належності правовстановлюючого документу на об'єкт нерухомого майна, яким є земельна ділянка, що розташована в Старобільському районі Луганської області, подана з додержанням правил виключної підсудності, визначеної ст. 114 ЦПК України...

Колегія суддів заслухавши доповідь судді-доповідача, обговоривши наведені в скарзі доводи та перевіrivши матеріали справи знаходить апеляційну скаргу підлягаючою задоволенню виходячи з наступного.

Повертаючи заяву про встановлення факту належності Державного акту про право власності на земельну ділянку, розташовану на території Шульгинської сільської ради Старобільського району Луганської області, ОСОБА_5, померлому ІНФОРМАЦІЯ_1, для подачі до належного суду місцем проживання та реєстрації по АДРЕСА_1 заявника ОСОБА_3, в інтересах якого звернулася до суду ОСОБА_4, суд першої інстанції виходив лише із положень ст. 257 ЦПК України.

Проте погодитися з таким висновком суду не можна виходячи з наступного.

За загальними правилами, визначеними статтею 257 ЦПК України, заява фізичної особи про встановлення факту, що має юридичне значення, подається до суду за місцем проживання заявника. Місце виникнення або реєстрації факту, що має юридичне значення, не впливає на визначення підсудності справи, за винятком виключної підсудності, передбаченою статтею 114 ЦПК України.

Заявником подана заява про встановлення юридичного факту належності спадкодавцю правовстановлюючого документу на об'єкт нерухомого майна за місцем знаходження земельної ділянки.

За таких обставин рішення про повернення заявнику заяви про встановлення юридичного факту через порушення правил підсудності при її подачі прийнято передчасно. [виділено за текстом мною – В.Д.]».

Як видно із прикладеної до даного конституційного звернення роздруковки з Єдиного державного реєстру судових рішень стосовно справи № 431/3367/14-ц у цьому реєстрі відсутні судові рішення про скасування, за наслідками можливого оскарження, шойнозазначеної ухвали від 18.12.2014 року, яка, відтак, є такою, що має законну силу.

Б 3) У вказаній ухвалі колегії суддів судової палати в цивільних справах апеляційного суду Миколаївської області від 15 квітня 2014 року в справі № 487/2160/14-ц апеляційний суд вирішив, що:

«У лютому 2014 року ОСОБА_4 звернувся до суду з заявою про встановлення факту належності правовстановлюючого документу.

Ухвалою судді Заводського районного суду м. Миколаєва від 07 березня 2014 року заяву повернуто заявникові на підставі п.4 ч.3 ст.121, ч.1 ст.257 ЦПК України для подачі до належного суду.... Заслухавши суддю-доповідача, дослідивши матеріали цивільної справи, колегія суддів дійшла висновку, що апеляційна скарга підлягає задоволенню з наступних підстав.

За правилами ч.1 ст.257 ЦПК України заяви фізичних осіб про встановлення факту, що має юридичне значення, подаються до суду за місцем її проживання.

Повертаючи заяву, суддя виходив із того, що заява про встановлення факту приналежності правовстановлюючого документу має розглядатися за правилами ст. 257 ЦПК України, тобто за місцем проживання заявника.

Проте такий висновком суду є хибним...

Заяви фізичної особи про встановлення факту, що має юридичне значення, подається до суду за місцем її проживання (ч.1 ст.257 ЦПК України)...

Встановлення факту приналежності правовстановлюючого документу певній особі нерозривно пов'язане з нерухомим майном та правом розпорядження цим майном...

Оскільки встановлення даного факту пов'язано з нерухомим майном, то в даному при вирішенні питання підсудності слід керуватися положенням ч.1 ст.114 ЦПК України.

Суддя на вказане уваги не звернув та прийшов до помилкового висновку, що дану заяву слід пред'являти за місцем проживання заявника. [виділено за текстом мною – В.Д.]».

Як видно із прикладеної до даного конституційного звернення роздруковки з Єдиного державного реєстру судових рішень стосовно справи № 487/2160/14-п у цьому реєстрі відсутні судові рішення про скасування, за наслідками можливого оскарження, шойнозазначеної ухвали від 15.04.2014 року, яка, відтак, є такою, що має законну силу.

3. Отже, із наведених у пункті 2 даної заяви актах безпосереднього правозастосування - судових рішеннях судів апеляційної інстанції, які (рішення) набули законної сили, - є очевидною стійкою неоднозначністю у застосуванні судами України принаймні положення частини першої статті 257 ЦПК України щодо встановлення виключної підсудності подання заяв фізичної особи про встановлення факту, що має юридичне значення.

Так:

- в одних випадках суди вважають, що заява фізичної особи про встановлення факту, що має юридичне значення, завжди, у тому числі й щодо встановлення належності правовстановлюючих документів стосовно нерухомого майна, має, відповідно до положення частини першої статті 257 ЦПК, подаватися до суду за місцем проживання цієї фізичної особи, оскільки норма частини першої статті 257 ЦПК України застосовується в окремому провадженні та носить конкурентний характер поряд із нормами, що закріплюють правила підсудності при пред'явленні позовних вимог в порядку позовного провадження,
- а в інших випадках суди стверджують, що правило виключної підсудності, встановлене частини першої статті 257 ЦПК, застосуванню не підлягає, якщо відповідну заяву про встановлення юридичного факту подано щодо належності певній особі правовстановлюючого документу на об'єкт нерухомого майна та/або ця належність нерозривно пов'язана з нерухомим майном та правом розпорядження таким майном.

Виявлена в судових рішеннях, які набули законної сили та вищеперелічені в даній заяві, неоднозначність у застосуванні положення частини першої статті 257 ЦПК України має місце за однакових юридично значимих обставин, оскільки у всіх вищеперелічених випадках така неоднозначність стосується заяв про встановлення належності правовстановлюючих документів виключно щодо нерухомого майна.

Таким чином, існує потреба в отриманні від Конституційного Суду України офіційної інтерпретації зазначеного положення частини першої статті 257 Цивільного процесуального кодексу України.

4. Вищевикладена в даному конституційному зверненні неоднозначність у застосуванні судами України принаймні положення частини першої статті 257 ЦПК України щодо встановлення виключної підсудності подання заяви фізичної особи про встановлення факту, що має юридичне значення, може призвести до порушення мого конституційного права на набуття права приватної власності в порядку, визначеному законом, (стаття 41 Конституції України), а також мого права на судовий захист компетентним судом, у спосіб встановлений законом, що прямо передбачене, зокрема: статтею 55 Конституції України, статтею 4 Цивільного процесуального кодексу України, статтею 14 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, ратифікованого ще Указом Президії Верховної Ради Української РСР N 2148-VIII (2148-08) від 19.10.73 року.

Так, стаття 55 Конституції України передбачає, що права і свободи людини і громадянина захищаються судом. Стаття 4 ЦПК України встановлює, що здійснюючи правосуддя, суд захищає права, свободи та інтереси фізичних осіб, права та інтереси юридичних осіб, державні та суспільні інтереси у спосіб, визначений законами України.

При цьому, вказаний судовий захит має надаватися всім особам, які беруть участь у судовому процесі, без дискримінації таких учасників судової справи за їх процесуальним статусом (позивачі, відповідачі, тощо).

районного суду до районна державна нотаріальна контора області сільської ради області, Приватний нотаріус є одним із відповідачів в цивільній справі (провадження) за , треті особи:

міського нотаріального округу про встановлення факту належності
правовстановлюючого документа, тлумачення заповіту (копії позовної заяви та ухвали суду першої інстанції
про відкриття провадження у справі прикладаються).

Зареєстрованим місцем проживання позивачки

у справі заявлено

Як видно із копії позовної заяви, прикладеної до даного конституційного звернення, у вказаній
цивільній справі однією із вимог у ній заявлена вимога про встановлення факту належності
правовстановлюючого документа, а саме належності свідцтва про
право особистої власності на житлий будинок,

на підставі рішення виконкому районної ради
на житловий будинок
району області на ім'я що було
зареєстроване в бюро технічної інвентаризації в реєстровій книзі

Пунктом 6 частини першої статті 256 ЦПК України встановлюється, що суд розглядає справи про
встановлення факту б) належності правовстановлюючих документів особі, прізвище, ім'я, по батькові, місце
і час народження якої, що зазначені в документі, не збігаються з ім'ям, по батькові, прізвищем, місцем і
часом народження цієї особи, зазначеним у свідцтві про народження або в паспорті.

Тобто, ційнопроцитована вимога позовної заяви вказаній цивільній справі є такою, що підлягає
розглядові в загальному суді, однак, такий розгляд, зрозуміло, має здійснюватися виключно за правилами,
встановленими ЦПК України для цієї категорії спорів.

Так, відповідно до імперативної норми частини першої статті 257 ЦПК заява фізичної особи про
встановлення факту, що має юридичне значення, подається до суду за місцем її проживання.

Як зазначено вище в даному зверненні місцем проживання позивачки у вказаній цивільній справі є
яке (місце проживання) не належить до
підсудності районного суду

Отже, слід вважати, що відкриття провадження у вказаній цивільній справі, принаймні в частині
вимоги позовної заяви про встановлення факту належності правовстановлюючого документа, було
здійснено судом першої інстанції у зазначеній цивільній справі з порушенням встановлених Цивільним
процесуальним кодексом України правил підсудності розгляду заява фізичної особи про встановлення
факту, що має юридичне значення.

Можливі ж посилання на норму частини першої статті 114 ЦПК України про те, що позови, що
виникають з приводу нерухомого майна, пред'являються, за правилом виключної підсудності, за
місцезнаходження майна або основної його частини, - вважаю, не може братися до уваги в випадку
вказаної цивільної справи, оскільки вказана норма частини першої статті 114 ЦПК належить до глави 1
розділу III «Позовне провадження» ЦПК України.

В той же час, положеннями частин 1, 3 статті 15 ЦПК встановлено:

- частина 1: Суди розглядають у порядку цивільного судочинства справи щодо:

- 1) захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів, що виникають із цивільних,
житлових, земельних, сімейних, трудових відносин;
- 3) інших правовідносин, крім випадків, коли розгляд таких справ проводиться за правилами іншого
судочинства.

- частина 3: Суди розглядають справи, визначені у частині першій цієї статті, в порядку позовного,
наказного та окремого провадження.

Отже, правила, встановлені для визначення підсудності вимог в цивільній справі, які (вимоги)
підлягають розглядові в порядку позовного провадження, не розповсюджуються на прямо відокремлений
законодавцем порядок розгляду вимог в цивільній справі, які (вимоги) підлягають розглядові в порядку
окремого провадження.

Розгляд вимог про встановлення факту належності правовстановлюючих документів статтями 256-
259 глави 6 розділу IV ЦПК України віднесено до окремого провадження, яким, за визначенням частини

першої статті 234 ЦПК, є вид неповного цивільного судочинства, в порядку якого розглядаються цивільні справи про підтвердження наявності або відсутності юридичних фактів, що мають значення для охорони прав та інтересів особи або створення умов здійснення нею особистих немайнових чи майнових прав або підтвердження наявності чи відсутності неоспорюваних прав.

Отже, вимога позовної заяви у вказаній цивільній справі, про встановлення факту належності правовстановлюючого документа, не є позовною та не може розглядатись за правилами, встановленими ЦПК України для розгляду (зокрема й визначення підсудності) вимог позовного провадження; для розгляду у цивільній справі вимог про, зокрема, належність правовстановлюючих документів особі ЦПК України встановлена виключна підсудність справ окремого провадження, про свідчить й правова позиція пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, яка (правова позиція сформульована в пункті 44 постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про деякі питання юрисдикції загальних судів та визначення підсудності цивільних справ» від 01.03.2013р. № 3):

«44. Виключну підсудність встановлено для деяких справ окремого провадження. Зокрема, заява про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи чи визнання її недієздатною подається до суду за місцем проживання цієї особи або за місцезнаходженням наркологічного або психіатричного закладу, якщо вона перебуває там на лікуванні (стаття 236 ЦПК); заява неповнолітньої особи про надання їй повної цивільної дієздатності подається до суду за місцем її проживання (стаття 242 ЦПК). Це стосується й деяких інших категорій справ (статті 251, 257, 269, 274, 279, 287 ЦПК).».

Відтак, з щойновикладеного, вважаю, слід дійти обґрунтованого висновку, що навіть при об'єднанні в одному позові вимог позовного та окремого провадження все одно я, як сторона у вказаній цивільній справі, маю право на такий її розгляд, який повинен відбуватися виключно у порядку та спосіб, визначений відповідним, зокрема процесуальним, законом.

Із огляду на щойновикладене до Апеляційного суду області було подано апеляційну скаргу на зазначену ухвалою районного суду області року про відкриття провадження у вказаній цивільній справі (в частині відкриття провадження у справі з недотриманням правил підсудності); стосовними ухвалами Апеляційного суду області відкрито відповідне апеляційне провадження та подану мною скаргу призначено до апеляційного розгляду (копії зазначених: апеляційної скарги та ухвали від 15.02.2016 року про призначення скарги до апеляційного розгляду прикладаються до даного конституційного звернення).

Отже, для належного розгляду вказаної цивільної справи в суді апеляційної інстанції, я хочу отримати від Конституційного Суду України саме офіційну інтерпретацію зазначеного положення частини першої статті 257 ЦПК України; до такого отримання відповідне провадження у суді апеляційної інстанції підлягає зупиненню.

Порушення вказаного порядку та розгляд зазначеної цивільної справи за моєю участю не у відповідності до встановлених законодавцем правил може призвести до порушення й мого права, встановленого статтею 41 Конституції України, оскільки за частиною другою цієї статті Конституції право приватної власності, у тому числі й на спадкове майно, має набуватися саме в порядку, визначеному законом.

Як видно з прикладеної до даного конституційного звернення копії позовної заяви у вказаній цивільній справі оспорюваний у ній позивачкою, та третім відповідачем у вказаній справі стосується розподілу спадкового майна, заповіданого нашим батьком всім трьом дітям зазначеним заповітом у неоднаковому співвідношенні.

При цьому, в випадку вказаної цивільної справи фактично є наявним й спір про право, оскільки, як видно із прикладеної до даного конституційного звернення копії моєї заяви до районного суду області у вказаній справі у ній є визначена законодавством України пряма необхідність встановлення нікчемності зазначеного заповіту, та, відтак, відповідного перерозподілу залишеного померлим спадкового майна в порядку наслідування, в рівних частках, його дітьми як спадкоємцями за законом.

З урахуванням того, що позов, прямо заперечується з підстав нікчемності вищевказаного заповіту, що має бути, вважаю, встановлено при постановленні відповідного судового рішення по вказаній справі визначення того, який

же саме суд визнаний законом належним для прийняття такого судового рішення, у тому числі й щодо встановлення нікчемності вказаного заповіту, має принципово важливе значення для правової визначеності стосовно вказаного майбутнього судового рішення у зазначеній справі, упевненості у його законності та подальшій силі.

Варто також зауважити, що відповідно до частини першої статті 14 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, ратифікованого ще Указом Президії Верховної Ради Української РСР N 2148-VIII (2148-08) від 19.10.73, кожен має право при, зокрема, визначенні його права та обов'язків у будь-якому пивільному процесі на справедливий і публічний розгляд справи саме компетентним, незалежним і безстороннім судом, створеним на підставі закону.

Визначитись же у компетентності суду у вказаній цивільній справі за мозо участю є неможливим без розгляду даного конституційного звернення та отримання за ним офіційної інтерпретації зазначеного положення частини першої статті 257 Цивільного процесуального кодексу України.

5. Представника за законом або уповноваженого за дорученням для представництва моїх інтересів за даним конституційним зверненням – не маю, у конституційному провадженні за цим зверненням братиму участь особисто.

6. За таких обставин, керуючись статтями 147, 150 Конституції України, статтями 2, 38, 42, 43, 46, 49, 50, 58, 61, 94 Закону України «Про Конституційний Суд України»

ПРОШУ:

1. Відкрити провадження у справі Конституційного Суду України за даним конституційним зверненням.
2. Прийняти рішення, яким дати офіційне тлумачення положення частини першої статті 257 Цивільного процесуального кодексу України, а саме положення, що «Заява фізичної особи про встановлення факту, що має юридичне значення, подається до суду за місцем її проживання.».

Додатки (додані копії документів засвідчені, на кожній сторінці, згідно п. 5.27 Національного стандарту України ДСТУ 4163-2003 “Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації”, затвердженого наказом Держспоживстандарту України № 55 від 07.04.2003 р., відміткою про засвідчення копії документа, яка (відмітка) складається зі слів “Згідно з оригіналом” або «Оригінал роздруківки», «Драмарецька В.Г.», особистим підписом Драмарецької В.Г., дати засвідчення); в разі отримання документів за Інтернет посиланнями останні містяться, якщо не зазначено інше, в нижніх або верхніх кутах цих документів:

1. Копія сторінок паспорта Драмарецької В. Г. - 1 арк.
2. Копія ухвали Ставищенського районного суду Київської області від 25.12.2015 року про відкриття провадження в цивільній справі № 378/1160/15-ц (провадження № 2/378/407/15) – 1 арк.
3. Копія позовної заяви в цивільній справі № 378/1160/15-ц (провадження № 2/378/407/15) – 2 арк.
4. Копія апеляційної скарги Драмарецької В.Г. від 04.01.2016 року на ухвалу Ставищенського районного суду Київської області від 25.12.2015 року про відкриття провадження в цивільній справі № 378/1160/15-ц (провадження № 2/378/407/15) – 4 арк.
5. Копія ухвали Апеляційного суду Київської області від 15.02.2016 року про призначення до розгляду суду апеляційної інстанції апеляційної скарги Драмарецької В.Г. на ухвалу Ставищенського районного суду Київської області від 25.12.2015 року в справі № 378/1160/15-ц - 1 арк.
6. Роздруківка ухвали колегії суддів судової палати у цивільних справах Апеляційного суду Полтавської області від 10 жовтня 2011 року в справі № 22ц-3295/11; отримана за Інтернет посиланням <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/22383293>, а також відповідна роздруківка стосовно цієї судової справи з ЄДР судових рішень - всього 3 арк.
7. Роздруківка ухвали колегії суддів судової палати у цивільних справах апеляційного суду Харківської області від 28 серпня 2013 року в справі № 640/7415/13; отримана за Інтернет посиланням <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/33280402>, а також відповідна роздруківка стосовно цієї судової справи з ЄДР судових рішень – всього 3 арк.

8. Роздруківка ухвали колегії суддів судової палати у цивільних справах Апеляційного суду Полтавської області від 11 серпня 2015 року в справі № 540/745/15-ц; отримана за Інтернет посиланням <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/48354214> , а також відповідна роздруківка стосовно цієї судової справи з ЄДР судових рішень - всього 3 арк.
9. Копія ухвали Апеляційного суду Дніпропетровської області 07.12.2015 року в справі № 204/2900/15-ц; отримана за Інтернет посиланням <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/54325064> , а також відповідна роздруківка стосовно цієї судової справи з ЄДР судових рішень - всього 2 арк.
10. ухвалі колегія суддів судової палати з цивільних справ апеляційного суду Харківської області від 18 грудня 2014 року в справі № 431/3367/14-ц;); отримана за Інтернет посиланням <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/42142192> , а також відповідна роздруківка стосовно цієї судової справи з ЄДР судових рішень – всього 3 арк.
11. ухвалі колегії суддів судової палати в цивільних справах апеляційного суду Миколаївської області від 15 квітня 2014 року в справі № 487/2160/14-ц;); отримана за Інтернет посиланням <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/38447449> , а також відповідна роздруківка стосовно цієї судової справи з ЄДР судових рішень – всього 3 арк.
12. Роздруківка статей 4, 15, 114, 115, 234-290 Цивільного процесуального кодексу України; отримані за Інтернет посиланнями: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1618-15> , <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1618-15/page7> , <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1618-15/page8> , всього 18 арк.
13. Роздруківка пункту пункті 44 постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про деякі питання юрисдикції загальних судів та визначення підсудності цивільних справ» від 01.03.2013р. № 3; отримана отримана за Інтернет посиланням <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0003740-13/page2> - всього 1 арк. .
14. Роздруківка статей 41, 55 Конституції України; отримані за Інтернет посиланням <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> - всього 1 арк.
15. Роздруківка статті 14 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права; отримана за Інтернет посиланням http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043?nreg=995_043&find=1&text=%EA%EE%EC%EF%E5%F2%E5%ED%F2&x=0&y=0 – 1 арк.
16. Копія клопотання 2-го відповідача у справі № 378/1160/15-ц про застосування, в порядку частини п'ятої статті 216 ЦК України, судом першої інстанції у справі наслідків недійсності нікчемності заповіту Драмарецького Г.С. від 15.07.2013 року – 4 двосторонніх арк.
17. Два примірники даного конституційного звернення та доданих до нього документів та матеріалів – всього 10 арк.

26.02.2016

Драмарецька В.Г.